

izhaja, izvenemsi pondeljek, vsak dan
Asiškega št. 20, I. nadstropje. Dopolni
pisma se ne sprejemajo, rokopi se ne
šte fan Godina. — Lastnik tiskarne
znaša za mesec L. 7. — 3 mesece L. 19.
Za izoemstvo mesečno 4 lire več. —

ulica sv. Frančiška
Nefunkcionalna
odgovorni urednik
tiskarna
Licejska knjžnica
BLJANA - Jugoslavija

EDINOST

Posamezne številke v Trstu in okolici po 20 stotink. — Oglasi se računajo v
širokosti ene kolone (73 mm.). — Oglasi trgovcev in obrtnikov mm po 40 cent
osm tnice, in zahvale, poslanice in vabila po L. 1. — Oglasi denarnih zavodov
mm po L. 2. — Mali oglasi po 20 st. beseda, najmanj pa L. 2. — Oglasi
maročnina in reklamacije se pošiljajo izključno upravi Edinosti, v Trstu, ulica sv.
Frančiška Asiškega št. 20, I. nadstropje. — Telefon uredništva in uprave 11-57.

Zalostna obletnica

Včeraj 15. maja 1922. je poteklo ravno eno leto, odkar so se vršile širom Julijske Krajine prve volitve državnih poslancev za rimski parlament. Dne 15. maja 1921. so s množice naših volilcev prvič k volilnim žaram, da se poslužijo v novi državi vrhovne državljske pravice, da oddajo svoj glas za moške svojega zaupanja in izvolijo našemu ljudstvu zakonite zastopnike.

Ko smo se odločili, da pojdemo na volišče, smo se dobro zavedali pomena svojega koraka, svoj cilj smo imeli jasno pred očmi. Naše prvo glasovanje v Italiji je bilo predvsem naše prvo zares dejansko priznanje novega položaja in aneksije, ki se je bila par tednov pred volitvami svečano proslavila. S svojim sklepom, da pojdemo na volišče, smo italijanskemu narodu razločno povedali, da se hočemo prilagoditi novim razmeram, da hočemo stopati po poti skupnega in mirnega življenja v okviru zakona. Naš nastop v prvi volilni borbi je bil obenem z naše strani plemenita manifestacija za načelo zakonitosti, ki so ga bili krvavi dogodki omajali in ki ga je vojna razbrzdano in nesramno teptala v blatu pod svojimi krutimi nogami. Naš cilj je bil, da si izvolimo moške, kateri bodo v našem imenu prvič stopili v neposredne stike z italijanskim narodom, da mu povejo naše muke, naše nadloge in naše želje.

Splošne volitve so v moderni kulturni državi nekaj veličastnega volilnega opravila, ki je zunanji prozaičnosti volilnega opravila se izpremeni na dan glasovanja celokupna država v nekako ogromno svetišče. Borbe med strankami utihnejo, povsod nastopi svečana tišina. Svobodni volilci hiti v svetišče, da tajno in po svoji vesti izrazi svojo željo potom svojega glasu. Ničte ga ne ovira, edina meja, ki je postavljena njegovi svobodi, je meja njegove vesti. Spoštljivost svobodnega glasovanja je v marsičem podobna spoštljivosti molitve. Naše ljudstvo je svečanost momenta še posebno čutilo, moment je bil za nas dvakrat svečan, kajti svetišče je bilo za nas novo in naš glas je imel za nas odločilno važnost nekakega političnega krsta.

Grešniki nad slovanskim ljudstvom ko pa se je ravno pred letom vseljena Italija zbirala v tem svetišču sestavljenem iz brezštevilnih volilščih širom države, ko so se naši volilci odpravljali, da tihno in mirno izrazijo svojo željo, so planili kakor razkačeni volkovi na nas. Ko se je naše ljudstvo najmanj nadejalo slabemu, ko se je bilo popolnoma vdalo

svečanosti in pomembnosti momenta, ga je doletela neizmerna nesreča, nepopisna žalost. Nasilna in zločinska roka je upepelila nad 50 hiš naših revnih kmetov v tužni in mučniški Istri, bombe in revolverti ter bodala so razmesarila nešteto naših teles, prelilo je toliko nedolžne slovanske krvi!

Prve državnozbornske volitve v novih pokrajinah so se izpremenile tako v veličastno sramoto. Zgodilo se je to brez naše krivde in proti naši volji. Ako je za nas 15. maja obletnica velike žalosti in nesreče, je za storilce in za vse tiste, ki so se skrivali za njimi, obletnica neizbrisne sramote. Tedenja Giolittijeva vlada in italijansko javno mnenje sta s svojim molkom tej sramoti enodušno pritrtili in jo posplošili. Ako radi priznavamo, da se je v zadnjem času slišal kak redek gles proti nasiljem nad našim imetjem, moramo na drugi strani žalobno ugotoviti, da so se pojavili taki posamezni glasovi še le tedaj, ko je bilo delo dokončano. Požiga Narodnega doma 13. julija 1920. in grozovitih nasilstev, ki so bila zagrešena proti našemu ljudstvu 15. maja 1922., ni obsojil noben laški list, nobeno državno oblastvo. Grdoba zločinov nad našimi osebami in našim imetjem se je razgalila vsled takega zadržanja oblastev in javnega mnenja v vsem svojem gnusu. S svojim zadržanjem spričo naše nezasluzne nesreče so nam javnost in oblastva vsillila praznovanje obletnice naše nesreče.

Nesreča, katere obletnice se spominjamo danes in ki nas kljub razdalji enega leta navdaja še vedno z nepopisno grozo, je bila ena največjih preizkušenj, kar jih je prestalo naše ljudstvo po Italijo. Ni bila edina, prestati smo morali še mnogo drugih bridkih izkušenj. Kljub vsemu pa ni naše ljudstvo izgubilo ravnoteže, ohranilo je svojo hladnokrvnost. In tudi sedaj, ko se je začel drugi sistematičen naskok, naskok na naše moralne dobrine, na pravice našega jezika na sodnjah in po javnih uradih, bomo s svojim odločnim toda dobojnim protestom pokazali, da stojimo visoko nad našimi nasilniki uradnega in neuradnega izvora. Naše odločno in dostojno zadržanje jih bo prej ali slej prepričalo, da je treba prenehati z izvajanjem hunskih metod proti našim gmetnim in moralnim dobrinam. Prej ali slej se bodo morali prepričati, da je protislovanska gonja ne le nesmiselna in neumestna, temveč tudi škodljiva in zgrešena stvar.

Zivljenski interesi naše dežele kakor tudi interesi države zahtevajo, da bi ta hip ne bil več daleč.

KONFERENCA V GENOVI

Rusko vprašanje poverjeno posebni komisiji - Čičerinovo pismo - Komisija se sestane 26. junija v Haagu

GENOVA, 14. Med sklicujočimi državami se je končno sklenil sporazum. Šlo je za to, ali in kako naj se rusko vprašanje prepusti v reševanje posebni komisiji strokovnjakov. Anglija je potom Lloyd Georgea predlagala, naj se imenuje posebna komisija, ki bo, razdeljena v tri podkomisije, proučevala vprašanje dolgov, kreditov in privatne lastnine. V tej komisiji naj bi bili zastopani tudi Rusi. V Genovi naj bi se sklenila začasna pogodba za vzdržanje od vzajemnih napa-dov, ki bi trajala, dokler bi komisija dokončala svoje delo in bi se meje centralne Evrope končno veljavno določile. Medtem bi se države tudi vzajemno obvezale, da se bodo vzdržale vsake prevratne propagande. Glede polemičnega dela ruskega odgovora je Lloyd George zastopal stališče, da ga je treba odločno zavrniti.

Predsednik francoske delegacije Barthou je izjavil glede odgovora na polemični del ruskega odgovora, da se Francija ne bo pridružila odgovoru, ker ni podpisala spomenice sklicujočih držav. Glede drugih Lloyd Georgejevih predlogov je izjavil, da se predsednikom posameznih vlad ni posrečilo doseči sporazum z Rusijo tekom petih mesecev in da se bo to tem manj posrečilo komisiji strokovnjakov. Če pa se že ima imenovati komisija, naj imenujejo njene člane posamezne vlade, ne pa konferenca v Genovi. Člani te komisije naj bi bili zastopniki zaveznških držav, nevtralnih držav, Male entente in vsakih Zedinjenih držav. Ruski zastopniki naj bi se povabili, ko bo komisija dokončala svoje delo. Lloyd Georgejev načrt za pogodbo glede vzdrževanja od medsebojnih napa-danj po mnenju Barthoua ne bi ovrnil Rusov, da bi se posluževali groze. Kar se končno tiče prevratne propagande, ne da Barthou prav nič na ruske obveze.

Schanzer se je v imenu italijanske delegacije postavil odločno na stran Lloyd Georgea, poudarjajoč, da mora iziti iz miru. Posvetovanja so se nadaljevala vso soboto in tudi nedeljo. Ze tekom sobote so se stališča posameznih zastopnikov približala. Francoski zastopnik je pristal na to, da se sestavi komisija izvedencev v Genovi, toda njene člane bi morale imenovati posamezne vlade. Medtem pa naj bi posamezne države opustile sklepanje posebnih pogodb z Rusijo, ki bi ne imele čisto gospodarskega ali trgovskega značaja.

Na nedeljski seji se je baje dosegel sporazum. Proučevanje ruskih vprašanj se

poveri komisiji izvedencev, katere člane imenujejo posamezne države, in v katero bo lahko vsaka država imenovala po enega svoje zastopnika. Sklicujoče države bodo imenovala po dva izvedenca v komisiji. Zedinjene države bodo tudi povabile, da imenujejo dva člana komisije. Ruski zastopniki bodo pozvani k pogajanjem pozneje. Komisija naj bi se sestala v Haagu prihodnjega junija in naj bi tekom treh mesecev dokončala svoje delo. Te točke bodo predložene komisiji za ruska vprašanja v odobritev.

Medtem se je danes sestala prva podkomisija, ki se bavi z ruskim vprašanjem.

Čičerinovo pismo

Toda ruska delegacija se bržkone ne bo zadovoljila samo s temi predlogi. Potom agencije »Stefani« objavila ruska spomenica to-le pismo, ki ga je poslal Čičerin Schanzerju, predsedniku prve podkomisije politične komisije dne 14. t. m. Pismo pravi: »Gospod predsednik, današnji listi objavljajo oficijozna poročila in vesti glede pogovorov, ki so se vršili včeraj med zastopniki nekaterih držav, zastopanih v politični komisiji, glede predloga ruske delegacije v odgovoru dne 11. maja, naj bi se ustanovila mešana komisija, kateri bi se poverilo nadaljnje proučevanje finančnih vprašanj.

Po teh informacijah se omenjene države pripravljajo na sprejem te-le sklepov:

1. da se izključijo zastopniki Rusije iz komisije in da se jim prizna samo svetovna pravica, ko se bo to zljubilo ostalim članom komisije; 2. da se prisilijo države, ki se udeležujejo konference v Genovi, da ne sklepajo posebnih pogodb z Rusijo, dokler bo trajalo delo komisije.

Ruska delegacija nima uradnih vesti o delovanju podkomisije in še manj o omenjenih sklepih, smatra pa spričo dalekosežnosti teh sklepov, da poudari njihovo nesprejemljivost.

Predvsem izraža ruska delegacija svoje presenečenje vsled dejstva, da ni bila pozvana, naj razloži svoje stališče glede predloga, ki ga je stavila v svojem odgovoru na spomenico od 2. maja. Kar pa se tiče sklepov samih, ki se nameravajo sprejeti, mora ruska delegacija ugotoviti, da ti sklepi nikakor ne olajšujejo sporazuma med zapadnimi državami in Rusijo, pač pa bi le uničili zblizanje med temi državami in Rusijo, ki se je doseglo na konferenci v Genovi in bi zopet spravili v veljavo stari način reševanja ruskega vprašanja, ki

se je že pokazal ne samo kot brezuspešen, temveč tudi kot škodljiv. Izključitev Rusije od dela komisije, bi odvzele temu delu vsak objektivni in moralni značaj ne samo v obeh ruskega naroda temveč tudi v obeh vseh nepristraneja javnega mnenja.

Drugi sklep, ki prepoveduje posameznim državam sklepanje pogovorov z Rusijo, dokler bo trajalo delo konference, četudi se ta prepoved tiče samo političnih pogovorov, je nov maskiran blok proti koristim ruskega naroda, ki bi ne mogel videti v teh novih sklepih drugega nego nov sovražni čin proti njegovemu političnemu obstoju in proti njegovim življenskim interesom. Na drugi strani bi bil ta sklep v očitnem navzkrižju z drugim predlogom, o katerem govore uradna poročila in ki obvezuje države, katere se udeležujejo konference, da opuste vsak medsebojni sovražni čin, ker ta sklep bi pomenil obnovitev sovražne politike nasproti Rusiji, katere je bila opuščena dve leti pred konferenco v Genovi.

Ruska delegacija ugotavlja vnovič z obalovanjem, da vedno, ko predstoji sklenitev sporazuma med Rusijo in drugimi državami, nekatere teh držav postavljajo svoje koristi nad koristi Evrope in miru in poizkušajo spraviti v nič skupne napore, da bi se privedli do stajanja med Rusijo in drugimi državami do stajanja, v katerem so bili pred konferenco v Genovi.

Ruska delegacija čeni visoko konferenco v Genovi in želi preprečiti nove zakonske njene dela vsled zavlačevanja enostranskih pogajanj, katero nimajo nikakega izgleda na uspeh; vsled tega smatra za svoje dolžnost, da zahteva takojšnje sklicanje politične komisije, da more ruska delegacija pred njo razložiti in razviti svoj predlog glede ustanovitve mešane komisije. Sklicanje komisije bo dalo vsem državam možnost, da zavzamejo stališče nasproti ruskemu predlogu.

Izvolite sprejeti, gospod predsednik, zagotovilo mojega najglobljeja spoštovanja. Podpisani: Čičerin.»

Sestanek med Facto, Lloydom Georgeem, Schanzerjem in Čičerinom

Pred sestankom politične komisije je imel Facta razgovor z Lloydom Georgeem, Schanzerjem in Čičerinom. Facta je poudarjal da izhaja Čičerinovo pismo iz zmotne predpostavke, namreč, da bi bili Rusi izključeni iz komisije, ki se ma imenovati. Čičerin je izjavil, da bo na zopetnem razgovoru s Facto, Lloydom Georgeem in Schanzerjem povedal, ali ne bi morda umeknil pismo.

Incident Čičerinovega pisma zaključen

V poročilu, ki ga je dala danes italijanska delegacija časnikašem, se ugotavlja, da se lahko smatra incident, povzročen po Čičerinom pismu za rešen po posajnih na sestanku komisije in po pogovoru, ki so ga imeli predsednik Facta, Schanzer in Lloyd George s Čičerinom. Rusi bodo v komisiji popolnoma enakopravni z drugimi državami. Določba, da se ne smejo sklepati posebne pogodbe, se mora razumeti tako, da se ne smejo sklepati posebne pogodbe o vprašanih, vsebovanih v programu, o katerem se ima razpravljati z Rusi. Schanzer je izjavil, da je najboljši odgovor na tendenciozne vesti, ki so dale povod Čičerinovemu pismu, dokument, izročen ruski delegaciji, ki je bil odobren v komisiji za ruska vprašanja.

Jutri se bo vršila seja komisije, katere se bodo udeležili tudi Rusi. Barthou in Jaspard sta izjavila, da se ne moreta udeležiti jutrišnje seje, da pa obe delegaciji sprejemata brez pridržkov odobrene predloge. Čim bodo Rusi sprejeli te predloge, bosta brzojavila v Pariz oziroma Bruxelles svojima vladama po pooblastilo za podpis dokumentov.

Sklepi politične komisije. Sestanek ene ruske in ene neruske komisije v Haagu. Obveze vseh vlad za sedaj.

GENOVA, 15. Uradno poročilo. Zastopniki držav, ki so vabljene, dalje zastopniki Poljske, Romunske, Švedske in Švice so se danes predpolodne ob 11. uri zopet sestali. Predsedoval je Facta. Namen sestanka je bil, da se določi postopanje, ki se ima primeniti glede ruskega vprašanja po odgovoru ruske delegacije na spomenico od 2. maja. Prečitalo se je pismo Čičerina, ki ga je prejelo predsedništvo preteklo noč. Schanzer je poročal o razgovoru, ki sta ga imela on in predsednik danes predpolodne z gospodom Čičerinom. Čičerinu sta dokazala, da so njegovi protesti neutemeljeni.

Nato se je sestanku pečal z zaključki, do katerih so prišli zastopniki sklicujočih držav na včerajšnji seji v vili De Alberts, zaključki, ki stremijo za ustanovitvijo ene neruske komisije na eni strani ter ene ruske komisije na drugi strani, ki bi se sestali 26. junija t. l. v Haagu, da zopet povzamete pretresovanje ruskega vprašanja (dolgov, privatna lastnina, posojila). Medtem se vladni po dogovorih, ki se imajo podpisati v Genovi, obvezujejo: 1. da ne bodo sklenile nobenih separatnih pogodb; 2. da se bodo vzdrževale vsakega napada na ozemlje druge države ter vsake prevratne propagande. Po nekaterih objavitvah Schanzerja so se ti zaključki sprejeli. Belgijska in francoska delegacija sta izjavili, da bosta, ako sprejmejo te sklepe Rusi, pripravili svojima vladama, naj tudi oni pristopite.

Podkomisija prve komisije se bo sestala jutri predpolodne, da bo predložila ruski delegaciji današnje klepe v sprejete.

Potankosti o sestavi komisij za sestanek v Haagu

Potankosti o sestavi komisije izvedencev, ki se imajo sestati v Haagu dne 26. junija v svrhu, da stopijo v stik z Rusi in nadaljujejo proučevanje perečih vprašanj tičočih se Rusije, so sledeče: Pred 20 iuni-

jem bodo imenovala tiste zapadne države, ki bodo zastopane v komisiji, člane komisije. Vprašanja, ki se bodo razmotrivala, bodo obsegala vse zadeve tičooe se dolgov, zasebne lastnine in kreditov. Člani komisije bodo morali biti prisotni v Haagu dne 26. junija 1922. Sovjetska vlada kakor tudi ostale vlade, ki bodo zastopane v komisiji, se bodo morale obvezati, da se ne bodo medsebojno napadale in da se bodo vzdržale vsake prevratne propagande. Obveza vzdrževati se vsakega napada bo slonela na načelu spoštovanja sedanjega status quo ter bo ostala v veljavi tako dolgo dokler se ne bodo uredila nekatera vprašanja, ki se tičejo nekaterih mej v Evropi in so ostala še nerešena.

Obveza ne delati propagande bo nalaga vladam, da se na noben način ne vmešavajo v notranje zadeve drugih držav, da ne podpirajo gmetno ali na bodisi kak drug način politične organizacije drugih dežel, da na lastnem ozemlju potlačijo poskuse, ki gredo za tem, da posepujejo nasilnosti v drugih državah ali pa za tem, da motijo teritorialni ali politični status quo.

Kralj na proslavi 700-letnice padovske univerze

RIM, 15. Sincič ob 9 in pol je kralj odpotoval v Padovo, kjer bo prisostvoval proslavi spomina 700-letnice tamkajšnje univerze.

PADOVA, 15. Ob 9 in pol je dospelo Nj. V. se je zbrala ogromna množica, ki pobočnika gen. Cittadini in ministra kraljeve hiše sen. Pasqualini. Pred kolodvorom in na ulicah po katerih se je vozilo Nj. V. se je zbrala ogromna množica, ki je kralja navdušeno pozdravljala.

Pogajanja med Vatikanom in sovjetsko vlado

RIM, 15. Po zadnji papeževi spomenici glede privatne lastnine v Rusiji je sporočila ruska delegacija agenciji »Stefani« nekoliko členov odloka sovjetske vlade od dne 23. januarja 1918. glede odnošev med cerkvijo in državo. Po tem odluku je prepovedano izdajati na ozemlju ruske sovjetske republike kakršnekoli naredbe, ki bi omejevale ali ovirale prostost vesti ali pa dovoljevale posebne prednosti kakemu državljanu zaradi veroizpovedi, kateri pripada. Vsak državljan si lahko izbere kakršnokoli veroizpoved ali pa nobene. Vsled pravne omejitve vsled pripadnosti tej ali oni veroizpovedi so odpravljene. Svobodno izvrševanje obredov je zajamčeno, če ne moti javnega reda in če ne ogroža pravic državljanov republike. Sola je ločena od države; verski pouk je prepovedan v vseh vladnih učnih zavodih, javnih in privatnih, v katerih se daje splošni pouk. Verski pouk se lahko daje ali sprejema privatno.

Vse premoženje verskih in cerkvenih skupin, obstoječih v Rusiji, se proglašaja za državno last. Poslopja in predmeti, potrebni za izvrševanje verskih obredov, se izročijo s posebnim sklepom centralnih ali krajevni oblastev v brezplačno uživanje verskim združenjem.

«Corriere d'Italia» komentira to poročilo agencije »Stefani« in pravi, da je sicer svoboda veroizpovedi v Rusiji pravno zajamčena, da pa se v resnici na vse načine ovira. Ravno zaradi tega je papež posredoval s svojo spomenico.

Jugoslavija

Zanella proti jugoslovensko vlado za intervencijo na Reki

BELGRAD, 15. Predsednik zakonite reške vlade Zanella je v imenu vlade in večine reške konstituante poslal včeraj ministrskemu predsedniku g. Nikoli Pašiču daljšo protestno brzojavko. Zanella naglašja v brzojavki, da vladajo na Reki še vedno tuji elementi, ter protestira proti sedanjemu stanju stvari. V imenu večine konstituante prosi ministrskega predsednika Pašiča za intervencijo jugoslovenske vlade, da se odposlje na Reko mednarodna anketna komisija, da objektivno prouči položaj.

Mala Azija

Grozodejstva Turkov v Mali Aziji

LONDON, 15. Pred nekaj dnevi je prejel Foreign Office od svojega carigrajskega zastopnika obvestilo o raznih poročilih s strani načelnika ameriške pomožne misije, ki govorijo o grozodejstvih Turkov. Foreign Office je dostavil ta poročila zavezniki vladam s prošnjo, naj pošljejo v prizadete kraje pooblaščenca, da poizvedujejo. V angleških krogih se tudi govori, da je Zveza narodov izrazila željo prevzeti preiskavo, misli se pa, da angleška vlada smatra, da je nemogoče prepustiti krščansko ljudstvo Male Azije zopet turškemu režimu, ako so obtožbe proti Turkom utemeljene. Poslaniki zaveznikov so se o angleškem stališču poučili. Pretekli petek se je vršil med njimi in stalnim podtajnikom v Foreign Officeu Sir R. Crowcom razgovor. Zagotavlja se, da prekašajo grozodejstva Turkov daleč ona Grkov v Karahisarju. Angleška vlada je prejela od zaveznikov zadevna poročila. O stvari se bo govorilo v gornji in doljni zbornici.

Sestava nove vlade

ATENE, 15. Kralj je poveril sestavo nove vlade bivšemu ministrskemu predsedniku Stratosu.

Ponesrečeni poskus preleta čez atlantski ocean

LISBONA, 14. Zrakoplovca Gago Outilino in Sacadura Cabral sta se včeraj vzdignila s pomorskim letalom, da bi preletela atlantski ocean ter pristala v Južni Ameriki. Vsled pomanjkanja ali zgube benzina sta morala letalca pristati na sredini morja, kjer ju je pobral parnik »Paris City«. Tudi letalo se je zamoglo rešiti.

Konferenca o Dijaški matici

V nedeljo se je vršila na Opčinah konferenca, sklicana od akad. fer. društva »Balkan«, na kateri se je razpravljalo o ustanovitvi in pravih novega dijaškega podpornega društva za vse Julijsko Krajino — Dijaška matica. Vkljub slabemu vremenu je bila udeležba na konferenci zelo obilna. Posebno številno je bila zastopana Učiteljska Zveza. Pa tudi druge organizacije širom naše dežele so poslale na konferenco svoje zastopnike ter so ustmeno potom svojih zastopnikov ali pa pismeno zagotovile novi organizaciji svojo moralno in materialno podporo. Udeležila sta se konference osebno tudi poslanca gg. dr. Wilfan in dr. Stanger, dočim sta poslanca gg. Podgornik in Šček, ki sta bila zadržana, sporočila konferenci svoje pozdrave in željo, da bi porajajoča se ustanova obrodila najboljšie sadove.

Pismeno odnosno osebno so zagotovili novi ustanovi vso svojo pomoč med drugimi tudi g. Krizman kot deželni odbornik in predsednik šolskega odseka v Gorici, dr. Besednjak, kot deželni odbornik in dr. Bitežnik, kot predsednik Kmetiskodelavskih zvez. Dosedanja dijaško podporno društvo v Trstu je bilo zastopano po g. dr. Abramcu, Dijaško podporno društvo v Idriji pa po g. prof. Pirjevcu. Konferenci je prišlo tudi nekoliko pisem s strani duhovnikov. Iz pisem je razvidno, da je naše duhovništvo sprejelo iniciativo akad. društva »Balkan« z velikimi simpatijami, da pa se ni moglo osebno udeležiti konference, ker je bilo zadržano po svojih stanovskih dolžnostih, ki so posebno v tem mesecu šmarnic zelo velike. Zastopan je bil tudi kmetijski stan. Poslala so na konferenco svoje zastopnike tudi vsa obstoječa društva akademikov iz Julijske Krajine in izozemstvu.

Učiteljsko društvo za Idrijo je toplo pozdravilo konferenco potom pisma z navesti in predlogi.

Na konferenci se je moglo ugotoviti z veseljem, da je akademsko društvo »Balkan« s svojo iniciativo izpolnilo željo vseh slojev našega ljudstva širom dežele. Nova ustanova bo res — kakor so naši akademiki ponovno poudarjali — last vseh plasti našega ljudstva. Razvidno je bilo to tudi iz obsirne razprave, ki se je vnela o posameznih točkah načrta za novo ustanovo in iz katere je odsevala le ljubezen do našega dijaštva in njegovih stremeljenj. Razprava na konferenci, ki je trajala pod spretnim vodstvom Balkanovega starešine dr. Ferluge skoraj do 13, je bila nad vse trezna in resna.

Udeleženci te konference smo se po izvolitvi pripravljalnega odbora za sestavo in predložitev pravil oblastvom razšli z občutkom, da se začena nova doba v dijaškem gibanju v naši deželi. Vsak se zaveda, da nova ustanova ne bo mogla izvršiti vseh točk svojega programa kar čez noč in da bo preteklo nekoliko let, preden bo dozidana zgradba, kateri se sedaj postavljajo temelji. Gotovo je pa, da se dajo z dobro voljo udeležiti vse misli, ki jih je sprožilo akad. fer. dr. »Balkan«. Saj imamo — kakor se je poudarjalo na konferenci — zglede pri drugih narodih, kjer so dijaki iz neznatnih začetkov ustvarili veličastne ustanove. Poljsko dijaško društvo, ki je začelo z neznatnim kapitalom 2000 K, je razpolagalo L. 1913. s tedaj lepo svoto 633.503 K. Društvo »Bratnja Pomoč«, ki je tudi začelo z neznatnimi sredstvi, ima danes na Tatri lastni sanatorij, kamor se pošiljajo bolni in bolehave dijaki! V naših razmerah, seveda, tako ogromnih uspehov ne smemo pričakovati, z dobro voljo in s sodelovanjem vseh pa se dajo doseči uspehi, na katere bomo lahko ponosni. Akad. društvo »Balkan« je dalo iniciativo, na našem ljudstvu je sedaj, da mu pomaga pri nje izvedbi.

Gre za absolutno nepolitično in čisto gospodarsko ustanovo, pri kateri lahko sodelujejo vsi. Akad. dr. »Balkan« je napisalo v svojem vabilu na nedeljsko konferenco med drugim tudi te-le besede: »V naših novih razmerah, katerim se moramo prilagoditi, je dijaško vprašanje najvažnejše vprašanje, od katerega rešitve bo odvisna naša gospodarska in kulturna bodočnost, vprašanje, pri katerem so prizadeti vsi sloji našega ljudstva. Bodoča Dijaška Matica — in upamo, da bo začela posloovati že s prihodnjim šolskim letom — bo postala torišče našega dijaštva v Italiji, bo objemala vse plasti našega ljudstva, kateremu ne more biti vseeno, kakšna bo usoda njegove mladine, ki je sedaj razkropljena in zapuščena. Da pa bo zgradba Dijaške Matice trdna, ji je treba postaviti železno podlago, mora

vzrast iz srca ljudstva. Zato je potrebno, da se aktivno udeležijo njenega ustanovitvenega zasedanja vseh slojev našega ljudstva. Naj bi ta klic ne ostal brez odmevala.

Dnevne vesti

«Piccolo» in patriotizem. Kakor smo omenili že v nedeljski številki našega lista, hoče «Piccolo» izbrati kraljev obisk v Trstu v korist svojega časnikarskega podjetja, kakor je imel namen že lani. To mu je seveda svobodno in nikomu ne pride na misel, da bi mu to preprečeval. Ker pa se «Piccolo» obrača do naših županov in imenuje generalnega civilnega komisarjata, naj mu pošljejo kako «blagoslovno misel» za njegovo vdanostno številko, moramo naše župane vnovič opozoriti, da je izključeno, da bi bilo imenovano oblastvo dovolilo ali naročilo «Piccolo», naj pošilja podobne pozive tudi v njegovem imenu. Slavnostna številka «Piccola» je ravno isto, kar bi bila n. pr. slavnostna številka «Edinosti» ali kakega drugega slovenskega, hrvatskega ali italijanskega lista. Kakor bi je ne moglo nikomu zameriti, da ni sodeloval pri «Edinosti», ravno tako se mu ne bo moglo pisati v zlo, da je odklonil sodelovanje pri «Piccolo». Naše občine in naše ljudstvo bodo imele priliko se pokloniti kr. dvojici drugim potem. Neumestno in naravnost nedopustno bi bilo, ko bi ob taki priliki nastopili pod tujim in zraven tega še tako sovražnim nam imenom, kakor je v narodnem oziru ime tukajšnjega dnevnika «Piccolo».

«Era Nuova» je menda že na jasnem, da vse naše občine in vse naše prebivalstvo stojijo v strnjeni vrsti proti — njenim, ali njenih zaplekov nameram, da bi se naše dežele trgale le v prilog nacionalističnemu pohlepu, ali pa, iz drugih umazanih sebičnih namenov. Ogromna večina njih, ki so prejeli tisto zavratno okrožnico, sploh ni odgovorila. In molk je tudi jassen odgovor. A če je prejela kak odgovor iz tega tabora, je bil gotovo tak, da je nemilo izražal namero, da se v uredništvu «Era» zela zanjati in pa bi bilo za nas, če bi «Era» hotela priobčiti tudi odgovore, ki so ji bili ugodni. Videli bi vsaj, kdo je na desni, kdo na levi! Nekam čudno je utihnila prijateljica «Era».

Jezikovno vprašanje in vojaška dolžnost. Na zborovanju občinskih predstavnikov v Bruneku (v južnem Tirolu) je poslanec dr. Reut-Nikolussi v ostrih potezah orisal razmere, ki so nastale za občine vsled dejstva, da se zakon in naredbe za nemško ozemlje južnega Tirola ne izdajajo v nemškem jeziku. Občine naj bi izvajale naredbe, katerih ne razumejo, ker občinski predstojniki ne poznajo italijanskega jezika. Neki drugi govornik je ugotovil, da so ostala brezposna vsa prizadevanja, da bi se naredbe izdajale v nemškem jeziku in da bi se občine odvezale od dolžnosti naročanja na uradno «Gazzetta Ufficiale». Sprejeta je bila naslednja resolucija: «Današnje zborovanje občinskih predstavnikov političnega okraja Brunek pozivlja vnovič in nujno gospodstvo naše občine, naj izpolnjuje pri vladi, da se nemške občine rešijo dolžnosti naročanja «Gazzetta Ufficiale», za to pa naj se zakon, nanašajoči se na to ozemlje pravočasno objavljajo v «Bolletino Ufficiale» v nemškem jeziku. Nadalje zahtevamo, naj troške, ki težko obremenjujejo občine, za tiskovine, potrebne za dela, ki se izvajajo v interesu države — volitve, nabori itd — pokriva država, kakor se je to godilo poprej».

Sprejeti je bil tudi naslednji dodatni predlog: «Generalni komisarjat se naproša, naj skrbi za to, da bodo državna oblastva v nemškem jeziku občevala v nemških občini, ter da izda zavarovalnice proti neugodnim nalag, da bo spise, namenjene nemškemu prebivalstvu, izdajala v nemškem jeziku».

Na dnevnem redu je bilo tudi vojaško vprašanje. Tozadevna resolucija ugotavlja, da se vojni zakon še ni objavil v deželnem nemškem jeziku in da se nabori vršijo, ne da bi se bili poprej razglasili zakoniti predpisi. Resolucija zahteva nujno, naj se pri naborih strogo drže v mejah kontingenta, in da se naborniki južnega Tirola ne pošiljajo na orožje v večjem številu, nego v drugih delih. Nemški novinci naj služijo v deželi — v sklenjenih neustojnih oddelkih in obratno naj se za poljedelstvo vse olajšave, ki jih je določal avstrijski vojni zakon. Slednje označa resolucija kot neodklonljivo dolžnost italijanske države da se nabornim obvezancem, ki so izgubili v vojni očeta ali brata, prizna odveza od vojaške službe».

Na te sklepe južnotirolskih nemških županov opozarjajo našo gorisko «Zupansko zvezo» in naše občine v Istri. Saj je tu povedano, da so z jezikovnim vprašanjem v tesni zvezi tudi velike gospodarske koristi občin in vsega prebivalstva. Neizmerne važnosti je tudi zahteva, da se pri plačevanju najtežjega — krvnega davka spoštujemo narodnost, jezik in čustva prebivalstva. Župani naj stojijo odločni na braniku vseh teh interesov prebivalstva, ki jim je poverilo svoje zaupanje!

Fašistovska stranka razpustila svoje čete. Včerajšnji «Popolo di Trieste» javlja, da je vodstvo fašistovske stranke imelo preteklo nedeljo sejo, na kateri je proglasilo vse fašistovske čete (skvadre) v Trstu za razpuščene. Kot razlog za razpuščitev se v tozadevnem sklepu navaja dejstvo, da so bili v fašistov-

skih četah tudi takšni elementi, ki niso bili pravilno vpisani v fašistovski stranki ali ki bi jih stranka ne mogla trpeti v svoji sredi. Ob enem je sklenilo vodstvo fašistovske stranke, da se začnejo takoj zbirati novi četniki, iz katerih se osnujejo nove fašistovske čete. To delo je poverjeno stotniku v ostavki Reiss-Mariotti-ju. «Popolo» pravi, da bo ta pogumni sklep vodstva fašistovske stranke vzbudil pri drugih političnih strankah zavist. Čudna trditve!

Za sestavo liste porotnikov. Mestni magistrat opozarja vnovič na županov proglas glede vpisa v listo porotnikov. Po ital. zakonu od 8. junija 1874 št. 1937 se državljeni od 25 do 65 let morajo morajo vpisati v seznam porotnikov, če imajo lastnosti, predpisane po zakonu. Protestna stavka. Delavska zbornica je proglasila včeraj predpoldne splošno stavko v protest proti dogodku v ulici Settefontane. Stavka se je imela začeti opoldne. Ker pa se je vest o napovedani stavki le počasi razširila med organiziranim delavstvom, je zvezlo večji obseg še le okoli 5. ure popoldne. Ponekod je prišlo do neznatnih incidentov.

Novo čudo tehnične iznajdlivosti. Kakor poročamo na drugem mestu, je bila v soboto zvečer v ulici Sette Fontane vržena bomba, ki je ubila 1 osebo, a raniila. «Era Nuova» pripoveduje, da je bil ubiti Redentore Sornig poznani komunist, ker je bil že večkrat aretirani radi nedovoljenega nošenja orožja. To ugotovitev je napisala «Era» menda zato, da je mogla potem dostaviti: «Redentore Sornig je moral imeti v žepu bombo ali petardo «Thevenot», kar se je moglo ugotoviti po užgalni vrvti, ki je ležala nedaleč od mrtvega trupla. Petarda mu je morala razpočiti v žepu, ali sama po sebi, ali pa vsled kakke nagle kretnje. — Tako «Era». Sedaj pa čujta! Bomba, oziroma petarda, ki se je razpočila v žepu, ni raznesla spodnjega telesa, pač pa — glavol! Ta petarda je morala biti pravo novo čudo razstrelilne tehnike!

Nekaj za tržaško trgovsko zbornico. Splitski «Zivot» ostro graja, ker na trgovskih akademijah v Splitu in Dubrovniku italijanski jezik ni več obvezen, ampak le svobodni predmet. To odredbo označa kot hudo pogreško ter utemeljuje svojo sodbo v glavnem takole: V carstvu kupčije velja načelo: «Če me kdo potrebuje ali išče, naj se poslužuje mojega jezika! Kupčija je vedno mednarodna. Mi moramo stremeti za svetom, da čim dražje prodajamo svoje blago na svetovnem tržišču, a v ta namen nam mora poznavaanje drugih jezikov le dobro služiti! Najboljši in največji patriotizem je tisti, ki — zavedajoč se svoje moči — računa z resničnimi potrebami življenja. Potrebe, ki so danes, po svetovni vojni, največje, so zato tudi temeljne točke vsakega patriotizma in vsake politike! Na to naglašava pisec, kako da bodo italijanski kapital, industrija in trgovina vedno iskali zaposlenja tudi v Dalmaciji. To se ne da odvrniti. Zato je potrebno, da se mladina uči italijanskega jezika, da bo mogla pozneje kot trgovec čim uspešneje poslovati tudi v tujih krajih. Iz teh izjavaj Dušana Mangerja v «Zivotu» bi mogla tržaška trgovska zbornica in ves tržaški trgovski svet izjaviti logičnega in zelo potrebnega pouka. Ista potreba — ki jo naglašava tako strogo narodna glasilo, kakršno je splitski «Zivot» — da se namreč jugoslovanski trgovski svet poslužuje tudi tujih jezikov — velja menda na drugi strani v polni meri tudi za italijanski tržaški trgovski svet! Kajti trgovina je mednarodna in ravno v tem je moč naroda, da se poslužuje vseh sredstev — torej tudi drugih jezikov — da njegova trgovina zadobi čim več razmaha in zavzame čim širše polje. Kaj naj rečemo potem o tržaški trgovski zbornici, ki noče poznati jezika svojega neposrednega ozemlja in postopa celo žaljivo z njim?! Narodna mržnja dela ta zavod slepega za najnujnejše potrebe trgovine, ki bi ji moral biti ravno on prvi zaščitnik in pospeševatelj! Če se tržaško trgovstvo res zaveda potreb in pogojev za svoj razvoj in procvit, bi moralo dati temeljito lekcijo — svoji voditeljski!

Atentat ali neprevidnost? V soboto zvečer okoli 10. ure se je odigral v ulici Settefontane, in sicer pred kinematografom «Buffalo Bill», dogodek, ki je zavil v globoko skrivnost. Komunist Redentore Sornig, star 19 let, stanujoč v ulici Parini št. 5, je šel z dvema tovarišema in sicer z Miklavžem Pasculem, starim 19 let, stanujočim v ulici della Guardia št. 12, in s Karlom Enekelom, starim 19 let, stanujočim v ulici Lazzaretto vecchio št. 36, po ulici Sette fontane. Ko so prišli vsi trije pred kinematograf «Buffalo Bill», se je zasklala detonacija bombe. Istočasno so se zgrudili vsi trije mladeniči na tla. Redentore Sornig je ostal na mestu mrtve. Drobci bombe so mu razbili črepinjo. Ostala dva mladeniča sta bila težko ranjena. Drobci bombe so ranili tudi Antonijo Talussovo, staro 46 let, stanujočo v ulici Madonnina št. 44, delavca Antona Gombača, starega 42 let, stanujočega v ulici Media št. 11, in nekega vojaka. Okoli tega dogodka se sučejo najrazličnejša domnevanja. Eno domnevanje, ki je najbrž upravičeno, bi bilo, da je bila bomba vržena od neznane, hudobne roke iz ulice Molin a vento. Vsekakor se preiskave nadaljujejo.

Imel je slabo vest. Elizej Caminotti, stanujoč v ulici della Guardia št. 7, je lepil v nedeljo

Iz tržaškega življenja

«Sveta Devica!» je zakričal kapitan, ne da bi mu mogel priti do sapa, spaz sem že videl ladje potapljeni se, a nikdar ne rasti iz vode. Reši nas, Pomočnica! Obljubljam ti tisoč voščenih sveč, reši nas! Mohite! Mohite! «Zakleta ladja — leteci Holandci!», je zahreščal Schriften, «sam sem vam rekel, Filip Vanderdecken, tu je vaš oče... hil hil!» Filipove oči so bile uprte v začarani brod in opazil je, da so tam spulili čoln v vodo. «Je li mogoče,» je pomislil, «da mi je zdaj dovoljen vstop?» Filip se je prijel za prsi in objel relikvijo. Tema se je tako zgostila, da je bilo ladjo koma opaziti. Mornarji in potniki so se vrgli na kolena in klicali svetnike na pomoč. Kapitan pa je stekel v kajuto po svečo, ki jo je prižgal pred podobo sv. Antona. Kmalu za tem je bilo čuti udar vesel in neki glas je zaklical: «He, dobri ljudje, vrzite vrv.» Nikdo ni odgovoril. Le Schriften se je podal h kapitanu in mu rekel, da naj ne vzame pisma, ki bi jih mogoče dali čolnarji, ker bi se njegova ladja ponesrečila. Zdal je preplezal neki mornar na krov. «Lahko bi mi vrgli vrv, ljubi ljudje,» je dejal, «kje je kapitan?» «Tu,» je odvrnil kapitan s trepetom od nog do glave. Mož, ki ga je nagovoril je bil krčkar mornar s kožhasto čepico na glavi in imel v roki nekak pisen.

Borzna poročila.

Trst, dne 15. maja 1922.

Jadranska banka	130
Cosulich	230
Dalmatia	260
Gerolmich	1575
Libera Trieste	436
Lloyd	1270
Lussino	650
Martinolich	185
Oceanla	185
Premuda	945
Tripcovich	592
Ampela	310
Cement Dalmatia	271
Cement Spalato	271

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 15. maja 1922.

ogrsko krome	2,40	2,50
avstrijsko-nemške krome	22	26
češkoslovaške krome	36,25	36,75
dinarji	27,75	28,50
lej	13	14
lej	6,57	7,30
marke	18,65	18,80
dolarji	173	173,50
francoski franki	364	367
švicarski franki	83,00	84,20
angleški funti papirnati	92	94
angleški funti, zlato	73,50	74

«Sveta Devica!» je zakričal kapitan, ne da bi mu mogel priti do sapa, spaz sem že videl ladje potapljeni se, a nikdar ne rasti iz vode. Reši nas, Pomočnica! Obljubljam ti tisoč voščenih sveč, reši nas! Mohite! Mohite! «Zakleta ladja — leteci Holandci!», je zahreščal Schriften, «sam sem vam rekel, Filip Vanderdecken, tu je vaš oče... hil hil!» Filipove oči so bile uprte v začarani brod in opazil je, da so tam spulili čoln v vodo. «Je li mogoče,» je pomislil, «da mi je zdaj dovoljen vstop?» Filip se je prijel za prsi in objel relikvijo. Tema se je tako zgostila, da je bilo ladjo koma opaziti. Mornarji in potniki so se vrgli na kolena in klicali svetnike na pomoč. Kapitan pa je stekel v kajuto po svečo, ki jo je prižgal pred podobo sv. Antona. Kmalu za tem je bilo čuti udar vesel in neki glas je zaklical: «He, dobri ljudje, vrzite vrv.» Nikdo ni odgovoril. Le Schriften se je podal h kapitanu in mu rekel, da naj ne vzame pisma, ki bi jih mogoče dali čolnarji, ker bi se njegova ladja ponesrečila. Zdal je preplezal neki mornar na krov. «Lahko bi mi vrgli vrv, ljubi ljudje,» je dejal, «kje je kapitan?» «Tu,» je odvrnil kapitan s trepetom od nog do glave. Mož, ki ga je nagovoril je bil krčkar mornar s kožhasto čepico na glavi in imel v roki nekak pisen.

«Sveta Devica!» je zakričal kapitan, ne da bi mu mogel priti do sapa, spaz sem že videl ladje potapljeni se, a nikdar ne rasti iz vode. Reši nas, Pomočnica! Obljubljam ti tisoč voščenih sveč, reši nas! Mohite! Mohite! «Zakleta ladja — leteci Holandci!», je zahreščal Schriften, «sam sem vam rekel, Filip Vanderdecken, tu je vaš oče... hil hil!» Filipove oči so bile uprte v začarani brod in opazil je, da so tam spulili čoln v vodo. «Je li mogoče,» je pomislil, «da mi je zdaj dovoljen vstop?» Filip se je prijel za prsi in objel relikvijo. Tema se je tako zgostila, da je bilo ladjo koma opaziti. Mornarji in potniki so se vrgli na kolena in klicali svetnike na pomoč. Kapitan pa je stekel v kajuto po svečo, ki jo je prižgal pred podobo sv. Antona. Kmalu za tem je bilo čuti udar vesel in neki glas je zaklical: «He, dobri ljudje, vrzite vrv.» Nikdo ni odgovoril. Le Schriften se je podal h kapitanu in mu rekel, da naj ne vzame pisma, ki bi jih mogoče dali čolnarji, ker bi se njegova ladja ponesrečila. Zdal je preplezal neki mornar na krov. «Lahko bi mi vrgli vrv, ljubi ljudje,» je dejal, «kje je kapitan?» «Tu,» je odvrnil kapitan s trepetom od nog do glave. Mož, ki ga je nagovoril je bil krčkar mornar s kožhasto čepico na glavi in imel v roki nekak pisen.

«Sveta Devica!» je zakričal kapitan, ne da bi mu mogel priti do sapa, spaz sem že videl ladje potapljeni se, a nikdar ne rasti iz vode. Reši nas, Pomočnica! Obljubljam ti tisoč voščenih sveč, reši nas! Mohite! Mohite! «Zakleta ladja — leteci Holandci!», je zahreščal Schriften, «sam sem vam rekel, Filip Vanderdecken, tu je vaš oče... hil hil!» Filipove oči so bile uprte v začarani brod in opazil je, da so tam spulili čoln v vodo. «Je li mogoče,» je pomislil, «da mi je zdaj dovoljen vstop?» Filip se je prijel za prsi in objel relikvijo. Tema se je tako zgostila, da je bilo ladjo koma opaziti. Mornarji in potniki so se vrgli na kolena in klicali svetnike na pomoč. Kapitan pa je stekel v kajuto po svečo, ki jo je prižgal pred podobo sv. Antona. Kmalu za tem je bilo čuti udar vesel in neki glas je zaklical: «He, dobri ljudje, vrzite vrv.» Nikdo ni odgovoril. Le Schriften se je podal h kapitanu in mu rekel, da naj ne vzame pisma, ki bi jih mogoče dali čolnarji, ker bi se njegova ladja ponesrečila. Zdal je preplezal neki mornar na krov. «Lahko bi mi vrgli vrv, ljubi ljudje,» je dejal, «kje je kapitan?» «Tu,» je odvrnil kapitan s trepetom od nog do glave. Mož, ki ga je nagovoril je bil krčkar mornar s kožhasto čepico na glavi in imel v roki nekak pisen.

Društvene vesti

Tržaška sokoška župa. Z ozirom na prihod kralja v Trst, se odnaša sestanek, sklican na nedeljo 21. t. m. v Prvačino, na 28. t. m. Slovenska čitalnica v Škednju 1. naznanja, da se društvene knjige izposojajo vsaki petek od 7. do 8. ure zvečer. 2. vabi na svoj letni občni zbor, ki se bo vršil v sredo dne 7. junija ob 8. uri zvečer v plesni dvoran Gospodar-skega društva v Škednju po običajnem dnevnem redu. Odbor.

Vesti z Notranjskega

Z Notranjskega. Bliznoci se kdajev obisk v naši deželi zdajajo slavnemu postojnskemu civilnemu komisarju, znanemu Cavalli-ju, obilo skrbi in opravila. Na deželo je poslal nekega svojega emisarja zbirati vdanostne izjave, da se predložijo N. V. kralju. Te izjave so seveda napisane v italijanskem jeziku, tako da župani posameznih občin ne vedo, kaj podpisajo. Proti vdanostnim izjavam na naslov kralja nima seveda ničesar. Toda komisarjeva izjava vsebuje baje — tako vsaj pravijo — tudi odstavek, v katerem je izražena zahvala komisarju Cavalliju za njegovo «uzorno» upravo kakor tudi prošnja — naj bi se nam še nadalje obranil v Postojni. Ako odgovarjajo te govornice dejstvom, je treba početi gosp. civilnega komisarja najodločneje obsoditi. Tako početje je tudi brez mero drzno, ker služi za izkoriščanje kraljevkega obiska v čisto osebne namene. Zupanji, pozor!

Vipava. Odborova seja Vipavske podružnice «Slov. plan. društva» se bo vršila v četrtek dne 18. t. m. točno ob 19. uri v gostilni Hrovatin v Vipavi. Ker se ima sklepati o važnih vprašanih, se prosi, da se odborniki in odbornice seje točno in polnoštevilno udeležijo. K seji so vabljene tudi drugi člani in članice izven odbora.

Borzna poročila.

Trst, dne 15. maja 1922.

Jadranska banka	130
Cosulich	230
Dalmatia	260
Gerolmich	1575
Libera Trieste	436
Lloyd	1270
Lussino	650
Martinolich	185
Oceanla	185
Premuda	945
Tripcovich	592
Ampela	310
Cement Dalmatia	271
Cement Spalato	271

Tuja valuta na tržaškem trgu:

Trst, dne 15. maja 1922.

ogrsko krome	2,40	2,50
avstrijsko-nemške krome	22	26
češkoslovaške krome	36,25	36,75
dinarji	27,75	28,50
lej	13	14
lej	6,57	7,30
marke	18,65	18,80
dolarji	173	173,50
francoski franki	364	367
švicarski franki	83,00	84,20
angleški funti papirnati	92	94
angleški funti, zlato	73,50	74

DAROV!

— Namesti venca na grob pok. Dragotina Martelanca daruje g. Ivo Krošelj 50.— lir za barkovljansko božičnico.

Mali oglasi

BODECO žico in plošče za štedilnike ima vedno v zalogi Cerneka, via dell'Olmo 4. 968

POSOJILO L. 30.000 proti 15% obrestimi na prvo vknjižbo, iščem. Ponudbe pod «Var-nost na upravnistvo». 977

PRODA se takoj radi selitve dober glasovir in amerikskega blagajna «National». Naslov pri upravnistvu. 978

ŠIVILJA Angela Bizjak se priporoča cenj. damam. Greta št. 11. 864

EGIPTOVSKI profesor grafologije pove karakter in usodo življenja. Sprejema vsaki dan od 13—19. Via Udine 12, pt. 331

MOTOR na bencin, 18 HP in transmisija z lagerji, 7000x70 mm, se proda po ceni. Mlakar, Divača 9. 979

NOVE POSTELJE L. 60.— vzmeti 55.—, žimnice 40.—, volnene 95.— in drugi posamezni kosi po zmernih cenah. Via Fonderia 3. 975

POROČNE SOBE od L. 1400.— naprej, jedilna soba iz amerikskega vrehovega lesa za L. 2600 iz palisandra L. 3500. Via Udine 25. 980

MARIACELJSKE KAPLJICE Pain, Expeller, Bioglobin in druge specialitete se dobivajo v lekarni v Il. Bistrici. 28

VILA «PEPINA» na Opčinah št. 478 in hiša št. 398, se prodata. Pojasnila v kavarni Besednjak, Opčine. 17

UBIRALEC in popravljalec glasovirjev in harmonik. Pečar Andrej, Trst, via Coroneo 1, V. nadstr. 17

PRODA SE jedilna soba iz amerikskega vrehovega lesa za L. 2700, poročna soba iz pravega mohagonija za L. 2800, iz ponarejenega L. 2000, kakor tudi druge sobe od L. 1500 naprej, kuhinje, stolice itd. Skladšče via Udine 25. 957

DUHOVNIK išče prazno sobico (brez hrane) pri družini ali osebi čisto krščanskih načel, v bližini sv. Antona novega (oddaljeno tudi 3 minute od cerkve). Pisemne ali usmene ponudbe župni urad sv. Antona novega. 962

NA PROMETNEM kraju se proda radi vpklica k vojakom dobro idoča brivnica. Evenluelno se odda v najem. Pojasnila daje Princič Stefan, Bovec. 964

AUTO za prevažanje, 34 HP, 18 P, Fiat, v popolnem stanju, se proda. Andrej Kovšca, Šturje (Slekoti 78). 967

RAZPISANA MESTA. Brezposelni, s primer-no izobrazbo in neomadeževane preteklosti, se iščejo za različne občine goriske dežele kot pod-agenti zavarovalnice proti požaru. Visoke provizije. Prošnje sprejema «La Pace» Gorica, via Morelli št. 16. 44/10

POZOR! Krone, korale, zlato, platin in zobovje po najvišjih cenah plačuje edini gro-sist Bellici Vita, via Madonnina 10, L. 16

POPOLNA SOBA za L. 600.—, druga L. 950.—, brestova L. 1500.— se prodajo v ulici Fon-deria št. 3. 937

V lepem kraju Slovenije

kjer je v razvitju velik premogokop, se radi rodbinskih razmer proda velika kolodvorska restavracija s celim inventarjem in mebliranimi sobami za tuje. — Cena 1.000.000 dinarjev. — Naslov pri upravnistvu. (324)

MARIJA SIMONIČ roj. KALIN

Je danes po kratki in mučni bolezni nenadoma preminula. Vzalošteni soprog Kristijan in hčerke Marija, Roza, Justina, Alojzija, Pavla, Frančiška, v imenu tudi ostalih sorodnikov naznanjajo to žalostno vest vsem prijateljem in znancem. Pogreb nepezozne pokojnice se bo vršil v sredo, 17. t. m., ob 15. uri iz hiše žalosti Sv. M. M. Zg. št. 422. TRST, 15. maja 1922. (331)

Velja kot direktno obvestilo. Novo pogrebno podjetje Trst. Corso V. E. III. 47. 134

Dragotin Martelanc

uradnik na civilnem komisarjatu (prej policijski nadzornik) danes ob 11. uri predpoldne po dolgi in mučni bolezni, v 50. letu svoje dobe, preminul. Pogreb se bo vršil v sredo, 17. t. m., ob 5.30 popoldne iz mrtvašnice barkovljanskega pokopališča v cerkev in od tam zopet na pokopališče. BARKOVlje, 15. maja 1922. (329)

Žalujoča soproga, hči, mati, bratje, sestre in ostali sorodniki.

Kmečka porojilnica in hranilnica v Pohorju

reg. zad. z neom. zavezo vabi na redni občni zbor ki se bo vršil dne 25. maja t. l., ob 3. uri popoldne v prostorih g. Josipa Valentiča pri Čežarjih DNEVNI RED:

1. Poročilo načelnikstva in prečitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
2. Poročilo nadzornikstva.
3. Odobritev računskega zaključka in bilance za leto 1921.
4. Volitev nadzornikstva.
5. Slučajosti.

NB. Opozarja se na določitev § 34 in 35 zadrudnih pravil ter želi občine udeležbe. (330) NAČELNIŠTVO.

POZOR!

Prodajalci in mizarji!

Okraski za rakve, pajčolanasta pokrivala oblike in čevlji za mrtvece, Zaloga na debelo po zmernih cenah A. KUNZE, Trst, Via Ugo Foscolo št. 15.

PREMOG

za peči in štedilnike po L. 32 g, prsto na dom, plinove coke po L. 40 g, drva po L. 24 g. Marsiljski strešniki. opeka. Za velike množine cene po dogovoru. DANIELE PILLIN, Trst, Coroneo 25 Telefon 1306. 37

ŽELEZO-KOVINE

EDVARD BUZZI

Gorica - Via Mazzini 9 - Gorica (prej Via Municipio) 44/8

Hišne potrebščine in materjal za antogeno lotanje.

PODLISTEK

KAPITAN MARRYAT
Leteči Holandec
Roman (140)

Schriften se je odstranil z mračnim obrazom; zdelo se je, da se je začel Filipa bati in spet poskušal kot nekoč nahujskati mornarje proti njemu, povdarjajoč, da bo on vzrok nesreče, ker je v sorodu z letečim Holandcem. Filip je res kmalu opazil, da se ga izogibujejo. Maščeval se je na ta način, da je označil pilota za demona. Zunanost Schriftena je bila res tako odbijajoča, medtem ko Filipova tako privlačna, da ljudje niso vedeli komu naj verjamejo. Mnenja so se razdelila; nekaj jih je stopilo na Filipovo, drugi na Schriftenovo stran. Kapitan pa je pred obema občutil grozo in si želel priložnosti, kjer bi se iznebil obeh. Kot že omenjeno je bil kapitan zelo praznoveren in ljubil žganje. Zjutraj, ko je bil še trezen, je molil; popoldne pa je bil že opit in preklinjal vse, kar mu je prišlo na misel. «O, sveti Anton, obrvari nas pred nesrečo in izkušnjavami,» je vzkliknil nekega jutra, ko je čul pogovor o zakleti ladji. «O, vsi svetniki,» je nadaljeval, «stojte nam na strani in pomagajte mi, da se znehim teh dveh ljudi, ki sta mi le v nesrečo!» Na večer pa je isto prošnjo ponavljal v kle-